

СОМОБОЛОҮУ КҮНҮН БЭЛИЭТЭЭНИН

Е.И. Саавын Ил Түмэн нацарнадыгын түтэр

Кыһыл дизетэ быһылыына

Сэтгэлийн 3 күнүгэр
Сомодалоюу күнүүн корсо,
Чурагчын шогшилдогэр кэр-
балдо тэрэһинишор ыһтыһын-
18-19.02.

Ол курдук, бастатан туран, Октябрьскай революция убулуйтук сыйгыр анымат

пайаматчылары Сомондошуу,
Ил-эйб күнүн бөлөтүр
үөрүүдөк милетин буолла. Улуу
багытыга А.Т. Носенцига улуус
Муннарын председатели В.В.
Гуляев, Чурапын нийиһигин
багытыга С.А. Сарыдаев
мустубут бар дыны сана ээрин

олус дийнх суолталах
быраанынныгынэн эбэрлээн,
ниинхи үлгэ-хамнаса
синийгэстэ, днэ жүгэтэртүгүр
дылу-соргуну баардылар. Улус
набарадаларын, максал
суустарын үлгэ-хамнаса
синийгэстэ, производственник-
тар, общественниктар тутулар.
Ол курдук, Е.И.Саввин
общественный үлгэ сыналганна,
суолпарлар В.И.Плюмарев,
Н.Е.Дьячковский, А.Е.Портягин
дойдуларылар тагталара, идог-
ригэр бэринистэрэ,
профессионализмнара үрдүктүк
бүлгүтүлгү.

Салтны үерүүлэх мийгин тэрэлний өссө улукан суолтаһан, Ленин уулуссаны Кусара үрэх үрдүгүн хилбур сана муоста аһыллыгыгар тийид. Бу Чурагны сэлэһнэтин олоктоокторугар, ыалдыгытаргар олус ынадалах муоста кылгас көм иһигэр тутулан, үлгү кириитин кыһал дэһэтэтин улуус бейһыга А.Т.Новицын, улуус Муныаһын председатели В.В.Улук, Чурагны гөһиллэһи бейһыга С.А.Саргылаев, бэлорэһит "Beta" ХЭТ генеральный директоры Ю.В.Платонов кырыһылар. Сана муоста устулан бастакынан туораһылар Чураһыгаады С.А.Новгородов аатынан орто оскуола үөрэнөөчиллөр уонна улуус, гөһиллөк Бочуоттаах греккаһиннара. Сомоһолоһуу күнүгэр сана муоста нэһи бигроти сомоһолуу тутан, сырыы бастыһын тэһийэ турлаа.

Үөрүүлэх тэрэгнийг
түмүкээрээр юэн тулгар
А И Фелстон аат лива спорт ший

комплекска боксада бинарликсен катрисивитэр буолулар. Устудуоннар уонна оскуола оҕолоро дьарыктанан кэлбит маастарыстыбаларын дьонто-сэргэс көрдөрөн, рингага күөн көрүстүлөр. Бу спорт көрүз юнионнн В.В. Гудиев уонна энтузиастар көмөлөрүн сайдан төгүннү мара баалыгыбит.

Сомоголошуу жүнүн көрсө,
Чурагыбызлар итилик
историяны ыгыгылар, ойу-
саныны үлгү сазынан
тунайар, чөл олоку тарзатар
төрөһинер олус саргистик
ыгыгынылар.

Афанасий ЗАХАРОВ

В.И. Пономарев, Н.Е. Дьячковой, А.Е. Портнягина

Бокса үлүүснүүдүгэр сайлар хэскиллээ

ҮӨРЭХ ҮЛЭНИТТЭРИН ПРОФСОЮНУН КОНФЕРЕНЦИЈА

Улсуудуг үөрбүн салаанын үрүнхтэригэр биш
саамай баһылыр-көһүлүүр, общественнай
хамсааныннын шигэн-садыман тэрийөр
профсоюзларын конференцта стиппийа 3 күнүгэр
булуухтаага көһөрүлүтүн, алтынын ый 31 күнүгэр
булуутына.

Конференция тулунан кылаастык сыртатар эбит буоллаха, Сэбиэскэй Сойуус саздаттан сүрбө аһыс төгүлүн аман ытыллар, онтон бөтөх, Арасыйыйи састаба булуонуттан бөһс уонараттаах ытылыыла. Уонсайа халбоон 97 делегаттан 90 юппи кэпс кытылыны ытыллар. Конференция борссосдэсталинэн Чурапчы пим- нэзиялпн саха тылылар уонна литературага ууутала Васильей Николаевич Семенов талдьан, салгыан ылгата.

Манайгайханын туслы бичигт уугууспуугтар эр сүүлэр тухары салайар үлгүз сындыбыл; уугууспуугтар эр бусобайаа, республикада тийбэ биллэр, бэрг уугуустах салһайааччы, уугуус профсоюзун боссосдогтог Элор Инжикентиевич Давыдов этгэ. Кини ыһылыырыамысэр 2010-2014 сс. усталаарыгар туок тэрээһин ыһылыыбытын, дьон олохун таһыма үрдүүртүгэр ханнак үлгүгэр барыттарыан туһулан сырдта. Ол курдук, уугууска ыһылылар куортулаларга, оро сыннаашынан тэрийилгэ, үлөһиттэргэ материалнай כמו оһоһулуштутар, үлө харыстабылыгар, айан ороскуота, коммуналнай оһо төлөнүүтүгэр, култуурунай-массабай, спортивнай үлгүгэр барытыгар профсоюз улахан биллэр ороскуотун туһулан баһыһиыр тоһостоок.

Иккинчиси, иштирокинига профессор режиссёр хаммафийятига борасидирок Марина Ивановна Романова омур. Ол тумугини 2014 ел оғуини 17 усун ашынни 30 куну эки боробирок тумугу тух ди

күннүүн суох, очуоттар күмүр түлүрүлүн
бэрээктэктэр деген баарытат.

Бу илтгэнэригээр кэннлэртитэн улусу оскулаларын профсоюзун биридлэртэн чиллэтгэрэ, боросодотоллор, тахсан тыйгэтлор: Одуулуунтан Иван Ильич Попов, Хадартан Наталья Денисовна Климов, Төлий, Аржаа энэр профкомнарын сайлаачмыта Саргылаан Николаевна Пермякова, Сылтант Сардана Николаевна Башева, улусу оскулаларын профсоюзун боросодотоллор Андолой Алексеевич Федоров, Соловьевтан Павел Дмитриевич Соболев, Кыгдал учаштаптан Мария Ефимовна Попова, Бахсытан Жанна Федоровна Барашкова, Чакыртан Евдокия Степановна Гуляева, улусу пмнэвизитлтан Василий Николаевич Семенов. Биридлэртэн боросодотоллор бары биір кайи курдук Егор Иннокентьевич Давыдов ыгпар үлэтин биһирөө, киникээ улаханнык махсанын туран, кэлэр сылларга кыянын өсөө тегүл куластан талын, Чурагчы улуутун үөрбүн профсоюзун боросодотоллорон ананан үлэниирисэр тый көтөхүлөр. Куластааһын 100 % ылан, Егор Иннокентьевич талылына. Ол да курдук, утуустаагы профком президентумун сэгтэ кийишток састаабы, резиния хамьһыһытын чиллэтгэрэ оннулары- лан хаалылылар.

Конференция, улуус үөрөбүн үлэһиттэрин профессиона
2015-2019 сс. үлэһиттэр манньык сүрүн хайыскалары
Ытыһыа:

1. Социальный бизнес үйлдэхийн нэрлүүл тулгарыг;
2. Үлсний, социальный нөмүскалгээ, хамнастах үлгээк буолууга;
3. Эдэр специалистары ойөөхүн политиканын салгыгта;

4. Үлс хэрэгсэлийн обьекттай контурустун куулуулхуу.

5. Профсоюз үзтін информаций сыраты.
Үөһэ этилибигтэргэ олокур, конференция
үүрүхтэ:

1. Улуустаағы профсоюзная комитет 2010-2014 жылғағы уәдәти үлгіні үлгілестіріп сыналдырма;
2. Республиканың халықаралық дақылдан бигерігіне;

3. Профсоюзная услуга квартир харьцан 25% республикатаага, 75% улус профсоюзтар каторотт;

5. Айан ороскуотун коммуналный өнг харьчырын хажуутыгнз билиг:

6. Командировочный харчыта керүүлөрүн ситийин;
7. Профсоюзар информациялар уюштурун ысталыклар;

8. Коллективный дуогабарлар талорулиалларын ситиһорез;

Түмүкөз, спорт бөлүмүзгө Мария Ефимовна Попова элчилдик: "Профессор улуттук дүйнө манына эра үтө

буулбалар, чамны норууг, киши эрэ тулугар, киши
ингэрэллүн келүүсүүр, кыһамныстах, чигиллэй киши
үлүгү". Ол да күрүмк үлүстүт мээримин профессордун

бүрэлдэхүүнээр, улсуудын үерхэн профессорын
бүрэлдэхүүнээр Егор Иннокентьевич Давыдович уонна
профессор чилиэттэринээр, нэһилнэк оқуулаарын,
уһуулаарын үлэһиттэринээр, барылаарын, туу

улсуудын нэгдэл үүсгэн гэрээг, баримтчилж тус олохуудыг дэвшүүлж, үлэгүүдийг тухайнхны тулгуур багараа хаахыг.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ, „СО“ аймаг нэгдүг.

Үөрэх - итгэл

ТҮЯ ХАҢААЙЫСТЫБАТЫН
ИДЭЛЭРИГЭР ҮӨРЭТЭР КЫҢА

Оскуланы бүтээн салгны үргэнээчиллэргэ
улууспугар үрлүк, орто анал үрлүк бээр
Физическэй кулгура уонна спорт института,
Одлууннаагы аграрий техникум, Чурагытаагы
техиническэй колледж үлэчиллэр. Бу үрлүк тэрилтэлэ-
р араас идэтиэх специалистары бэлэмчиллэр.

Одбулуунга ашид орто үөрэхтээх специалнигы бэлэмнээр профессиональнай-техническэй училище аһыллыгыга, сайдан-үүгэн техническэй лицей буолбу-та, онгон 2013 сыл ыам ыйыттан аграрнай техникум аһылдан үлэрин. Үлэхтөбиг сьельһтар арааэ идэлэхтэри — суоһуһтары, оһуруһуһтары, баяһһтарь, алмаһһы кьырыһаһчыһлары, сьарыһ-тарь, суоһардыарь, тырахтарыһтарь, в. д. а. иһтэн үөрэтэн таһааран алах суоһуһар үкэһһэрэ. Иһэлэргэн сорохторо ылбыт иһэлэргэн үлэһһилэр, сорохторо салгыһ үөрэтэн үрдүк үөрэхтээх специалнигы буолаллар.

Бийдэл хүнлүлгүтэн үөрэтнийн сагалалыг аграрнай техникум үлэтин билээ Ойдуулуулга табыстыбыл. Техникум дьэлтэ-уота таас варианынан тутулуубут, олбуоруттан сагалан уурбут-тулпуг курдук ыраас, үөрэтэр-үлэлнир кабинетара тунсагайлар, бари отгуэн табыгастаастар. Директор Андрей Антонович Попов үөрө-кото көрүстэ, кабинетылар кулэтрэн, коллектив үлэтин-хамнаһын туһулан сийһини билгилэвэрээ.

– Мин бэлчэрийн дэргэдгэрийн ангийн хэсгид тэрийгт дийлж бэлчээтэй үүсчир эгэ. Бэлчээт, үүсчир хэсгидийн кытары сийдлийн бэлчээт, кыадын үүсчир бэлчээт, агдэрхэй техникүмү ашарха сөн эбиг дигэн санаага кэлбигт. Маныха саха дьсөн, чуолаан шийн эгэр улууустар, сүрүннээ тыа хаагайсыгытанын дьарыктанарыг, дийл эрэг бу хайхсага үлээхөн кэлбигт тейүү буолбуттар. Сүбэлхэн бэлчээт бу идельгытын олохо килээрнээ үлээхөн барбышлыг. Бэлчээт кэлбиги суурийн бэлчээтбигт. Итин Идээ үерэтин, кээдэри агтаран туруору уонга бэлчээтбигт министростибигт хамгылыгытар кемүсүбигт. Иам кылытар Саха Республикатын Правительствотын дахалыан техникүмү ашар кэлбигт.

Техникум үүрэгтэргэ лийцэнэя көмүскөн, бийлыгы үөрэх дыйлыгэр үүт борулуужууылан техникумын, повар, сварщик, автомеханик идэлэригэр үөрэтэр. Итгэн таһынан кылгас болдохтоох куурустары, идэни үрдэтинин үөрэхтэрин ыгытар. Бизнес-оскуола куурустарынан предпринимателэргэ аналлаах үөрэх үлэлнir. Инниогтин үөрэтэр эйгэбигин көнгөтэ, эбни лийцэнэялары ыларга үлөлөргө билааннаахпыт.

Билигнн барьта 125 угсудуон үөрөнөр. Барьта 24 улуустан бааллар. Күнүн собеседование түмүгүнүн үөрэххэ кайрбигтэро. Сорох илэлэртэ биридин мнэгтэжэ 2-лин кайшилэх куокуруну турсабыгтара. Быйыл саас ноймнэк бүтгүүнэ уута баран, билиги бары объектарбытын эмнэ ылбыта. Олорор уолсайдарбытын чөлүгэр түгэриниз элбэк үлэ ыгыттыла турар. Икки тээстэжэ уолсайы онорон бүтэрин эрэлээр. Линкеум тэлгин, сууф-сото ыдышаллар, бу нэвэрлэжэ келуохтэро. Билигнн угсудуоннаарбытын

Нүүрсгуйаана Григорьевна

Үөрэнгэ, нэг эхлэлтэрийн туоһуудур дипло-
му бэлдэгдэхээр.

Педпсихлетикна үкээ уолугтаах, уручу оттутэр бу үөрэтэр калһаа үлэлээбит преподаителлэр бааллар. Холобур: С. Д. Дюжоров старшай маастарынын, Д. Г. Иличевол быраабилытын үөрөтүнэг, Г. Т. Осипови үлэлчиллэр. Министиристибиит иэд таһымыл биһирэтэр аттестацияны ыаллар. Билиини үрдэттиэр куурустарга, араас үөрэтэргэ мэдлэ сылдыаллар. Үөрэтэччи билиитин хантара, сэхэ ирдэбиллэр сөнүбөтөр таһымга тутара наадатын өйдүүлэр. Ол биһир үтүө холобурунан этэр үлэһитит М. В. Макаров аграрнай хайысхада наука кандидатла буоларга быйыл диссертацияны суруйан көмүскүүргэ бэлэмнээ сылдыара буолар. Каадырларбытын кытары үлэбэ биһир ыараханынан хамнас көннөрү оһуолалалардаабыр кыраты буолар. Министиристибиит бу хайысхада үлэлэтөр, хамсааһын тахсыыда диги элэлэбит.

Базы өтүүнүн солтоок хаярчалалышаахпыт, Тизхеникээрбит турар гаражтара, мастарыкыйлар үлэһиллэр. Учай дигэн аласка сайылты дүүрүр туза сылыбыт, 50-тан тахса тастар сирн анатан ылыбыт, эргичи күүрүлөһүбүт, Итиннэ олорор, үөрнөр дьыллар, бааннаһа, сылгы турар хааччабыт, 2үлөхтн төлүһүнн туган олохо киллэрлэбит. Сылгы булуһубут, "Нурулчы" ТХПК-ны кытары дуоһабарыһан сылгы, сүөһү нигэр былааннаахпыт. Бу кооперативы кытары дуоһабардаһан устудуоннарыт үүт собуотугар сылыһылар, үүтү астырыга үөрэһиллэр. „Мындаарайы“ кооперативы кытары эмиз үлэһэһибит, быһыл бурдук хомууругар көмөлөсүһүпүт. Улуус тэрилтэлэрин кытары бикс сибистэһипит, кыалларынан хардарыга табыластаах устудуобуһа кинирэн үлэһэһибит, Улуус салалтаны быһити үлэһити-хаммасытын иһэрэһэһинир, Баһылык А. Т. Ноговинан мэдүн билэ-көрсө сыһыар, көмөлөһөр. Олохтоох салалтаны кытары сүбэлэһибит, ыһар дьаһалларыгар кытыбыт. Быһылты катан үүтүн содуу туоратыга үлэһэһибит. Техникум үлэһиттэригэ 67 киһи ууга барыта. Кинилэрэ министрлэрибиз биригэһиллэнэр үрөк тэрилтэлэрэ комо онорорго сыһыарылыбыттыра. Ол иһигэр 23 кыахмат кыалларыбытыгар сыһыарылыбыт техникумнар күүскү көмөлөсүлөр. Комо кэмнэр оноһулан, кыстыкка бары этэһэ киирдилэр. Түгэһэһэн туһанан, министрлэрибиз салалтагыгар уонна коллегаларбар күчүмэһэй кэмминигэр күүс-көмө, ойбүл буоһууттарыгар махталбын тирдэһин.

Улуустаның хапсабай федерациятын салайабын. Улуу сүүмүрдөмүгүт хамандага бийикте көлөн дырыктанар. Тренириниң бу көрүнгүз дэр специалист Андрей Николаевы ыгыран адалы үлөүгү сыйдабыт. Хапсабайга 10-ча аркаас таһымнаах күрөктөлөһүн ыгытыбыт. Тустуу маага булуһубут. Пирөбэ Егор Юртин дырыктыыр. Хамнастарын олохтоох салгытаны кытары кыттыһан төлүүбүт.

Директор техникум үлэтин билигинэрбегини юннэтэн кабинеттары көрдүбүт. Суопшарыа үөрэтэр тренажерлары, сварщиктар кабинеттарын, хайдах үлэниилэрин билистибит. КамАЗ уонна "Жигули" массынаны ыларга аналлаах тренажердар үлэниилэр эбит. Итинэн собуотуур кулускуттан сагалан турсаһын, уотун-күөһүн барыта баар. Ылгыдахына туту таштытын, сыыспытын барыта "уолкайдык" үөрөтөччү.

Путинский

Правовой чорзк

кабинеттарыгар көстөн нһэр, ону тутатына көнөрөн нһолдэр. Сварщиктар кабинеттарыгар электрической, газовой сыбаарыканы үлгүлөххэн соң, Маны табынан ювелирной мастерскойнай, массовога тутулун үөрэтэр кабинет, толору чаачылдыныах сукот быраабылыатын үөрэтэр кабинет, о. д. а. үлэлиниһэр.

Бишр кабинетэка улуустыг ыгырыышам эсбигт пэлиция үлэһигэ устууусунарга быраабы билэр (правовой) үөрэҥи ыпта олорорун көрдүбүт. Сүрдээгин көрөсөн, нигэрэһиргээн итэлдэр, элбэх боптуруоһу ыйытталар.

Икки устулуону кытары испэтигит. Ньургуйаша Григорьева Чыгышараган сымдар, бастакы кууруска үөрөнөр эбит. „Үүт технологтар үөрэнэбин. Группабыйтыгар 25-һисит. Бүтэрдэхпиниз үөрэммит хайысхабынан предприниматель буолар бадалаахпын. Үөрэхпит шэтириһинэй. Менеджмент; экономика курдук үөрэхтэр туһалары улахан буолуоҕа. Биһигини уопсайбыт аһаҕа илик буолан үөрөнөр куортуспугуттар олоробут. Соорукуһахысхыт. Аспыт-үөлбүт үчүтэй. Үөрөҕүм таһынан шэтиг көмөр волейбол, теннис куруһуоктарыгар сымдарбын“,—дион юсипир. Оттон Эрчимэн Сидоров Горнай улууһун Бэрдэһэтээдигиттэн сымдар, автомеханик идэлитэр үөрэнэр. „Тизхиниэни оҕо эрдэхпиттэн сөбүлүүбүн. Иһиһи олохпор бу үөрэнэр илэм наада буолуо диң саныыбын. Суол быраабылаларын, тизхиниэни бытар быраап да ыһыкта улахан туһалаах. Аймахтарбар олоробун. Үөрэхпит сүрэтэх нитэрэһинэй. Үкөс автоматика, компьютер көмөтүнөн үөрэнэбит. Эрдэ боксаҕа дырыктанар этим. Манна хансааһыта сымдыым“,—дион сээрэгээтэ.

Дээ, итгэж гурдуг үзэлиин-хамсыг, тая сиритэр
производствоны сайаннарылыг, юнзэгийг олус наадалаах
идэлзэгири бэлэмсэхингээ үөрлө, айа-тута олооролор
Одүүлун аграрнай техникумун үлэжигтэрэ. Кинэитрэг бу
айамныдаах үлэжигтэр ситгийнни багариадын.

Ньургуйжанна Григорьевна

Эрчимсэл Сэлдэрэн

Сыбааркалыырга үөрэх

Алексей СЛЕПНОВ

Кийин башкына профилактикада кабинет.

Хаймат бичээхээ бэрлэлээр графика: 16 ч 00 м. Бичээхээ бэрлиинээ: 16 ч 00 м. "Сага олох" редакционной-издательской холбошукка 05.11.2014 с. офсетка бичээтэннээ. Аадрыиha: 678870, Чурагчы сал. Карл Маркс уул, 26-а Индекс: 54907 Хаймат нэдиэлэбээ үстэ: олутуруннуутка, чэллээрэ уонна субуотка тахсаар.